

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 3.7.2009
KOM(2009) 324 v konečném znění

BÍLÁ KNIHA

**Modernizace normalizace v oblasti informačních a komunikačních technologií v EU –
kroky kupředu**

BÍLÁ KNIHA

Modernizace normalizace v oblasti informačních a komunikačních technologií v EU – kroky kupředu

1. ZAJIŠTĚNÍ MODERNÍ NORMALIZAČNÍ POLITIKY V OBLASTI IKT

Informační a komunikační technologie (IKT) jsou hlavním motorem konkurenceschopnosti a představují jedno z klíčových průmyslových odvětví 21. století. V roce 2007 dosáhlo evropské odvětví IKT obrátu 670 miliard EUR a na celkové zaměstnanosti v EU se podílelo více než 5 %. Evropské odvětví IKT potřebuje solidní rámcové podmínky, aby mohlo plně přispívat k agendě pro růst a zaměstnanost, a v tomto rámci hraje důležitou roli normalizace. Nástroje IKT se navíc využívají ve všech hospodářských odvětvích, a proto může účinná normalizační politika v oblasti IKT přispět k rychlejšímu zavádění nových technologií a aplikací, a tím posílit konkurenceschopnost evropského hospodářství jako celku.

Normalizace spočívá v dobrovolné spolupráci průmyslu, spotřebitelů, veřejných orgánů a dalších zainteresovaných stran zaměřené na vytváření technických specifikací. Průmysl využívá norem, které odpovídají potřebám trhu – posilují jeho konkurenceschopnost, zajišťují přijímání inovativních řešení nebo zvyšují interoperabilitu. Veřejné orgány na normy odkazují v rámci právních předpisů, politik a veřejných zakázek za účelem dosažení společenských cílů bezpečnosti, interoperability, přístupnosti, účinné ochrany životního prostředí atd. Průmysl může používat jakékoli normy, veřejné orgány důrazně upřednostňují, ba mají povinnost používat, normy vycházející z otevřených, transparentních a inkluzivních procesů. Odkazováním na normy a jejich používání mohou však veřejné orgány přispět k posílení konkurenceschopnosti průmyslu a podpořit hospodářskou soutěž ve prospěch spotřebitelů.

Provádění současné normalizační politiky EU¹ vychází z práce evropských normalizačních organizací a jejich spolupráce s mezinárodními normalizačními organizacemi. Komise má tak možnost vyzvat evropské normalizační organizace k podniknutí kroků týkajících se specifických norem a EU a členské státy mohou odkazovat na normy zavedené těmito organizacemi v rámci právních předpisů a politik. Současný právní základ týkající se normalizace v oblasti IKT navíc uznal některé specifické aspekty IKT, jako je potřeba interoperability, a posiluje flexibilitu, pokud jde o odkazování na normy IKT v rámci veřejných zakázek.²

Oblast normalizace IKT doznala během posledního desetiletí dramatických změn. Vedle tradičních normalizačních organizací se začala aktivněji projevovat specializovaná a většinou globální fóra a konsorcia a některá z nich se na celosvětové úrovni vyprofilovala jako vedoucí orgány rozvoje norem v oblasti IKT, jako např. ty orgány, které odpovídají za normy vztahující se na internet a *world wide web*. Tento rozvoj normalizační politiky EU neodráží. Na normy fór a konsorcií nelze v současnosti odkazovat, třebaže by mohly být přínosem při dosahování cílů veřejných politik. Evropské unii hrozí, že neučiní-li rozhodné kroky, ztratí

¹ Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 37. Směrnice 98/34/ES konsolidovala změny směrnice Rady 83/189/EHS ze dne 28. března 1983 a byla dále pozměněna směrnicí 98/48 v zájmu zahrnutí služeb informační společnosti.

² Rozhodnutí Rady 87/95/ES (Úř. věst. L 36, 7.2.1987, s. 31).

vliv v oblasti rozvoje norem IKT, který se bude napříště odehrávat téměř zcela mimo Evropu a bez ohledu na její potřeby.

Tento pohled z velké části sdílejí členské státy a Rada zdůraznila potřebu dále pokročit v provádění normalizace v oblastech, jako je IKT, přičemž poukázala na skutečnost, že se současný evropský normalizační systém musí přizpůsobit potřebám rychle se vyvíjejících trhů, zejména pokud jde o služby a výrobky špičkových technologií³.

Současná situace vskutku velí modernizovat normalizační politiku EU v oblasti IKT a plně využít potenciálu, který normalizace nabízí. Jinak se Evropské unii nepodaří informační společnost zvládnout, zůstane nenaplněna řada důležitých cílů evropských politik vyžadujících interoperabilitu, jako je elektronické zdraví (e-health), přístupnost, bezpečnost, elektronické podnikání, elektronická správa, doprava atd., a objeví se překážky, které naruší úlohu Evropské unii jako vůdčí síly při vytváření a propagaci mezinárodních norem pro ochranu osobních údajů podle sdělení o stockholmském programu⁴.

Obecněji je zapotřebí v rámci politik řešit tyto cíle:

- podporovat inovace a konkurenceschopnost přizpůsobením normalizační politiky v oblasti IKT trhu a vývoji politik;
- urychleně a včas výrobcům, včetně malých a středních podniků, poskytnout normy, aby se zajistila jejich konkurenceschopnost na celosvětovém trhu a současně se naplnila očekávání společnosti;
- posílit pozici evropské normalizace v oblasti IKT na celosvětové úrovni;
- zajistit výhody pro spotřebitele podporou hospodářské soutěže v rámci evropských a mezinárodních trhů s IKT;
- posílit vnitřní trh stanovením společných kritérií a procesů pro odkazování na normy v oblasti IKT v evropských právních předpisech, politikách a veřejných zakázkách.
- zvýšit kvalitu, soudržnost a soulad norem v oblasti IKT;
- poskytnout aktivní podporu při provádění norem v oblasti IKT.

V zájmu obnovení evropské normalizační politiky v oblasti IKT Komise zahájila přezkum zahrnující studii, která má analyzovat současnou normalizační politiku EU v oblasti IKT a předložit návrhy jejího budoucího zlepšení. Zpráva ze studie byla zveřejněna v červenci 2007⁵ a následně se uskutečnila internetová konzultace. Získané připomínky byly zveřejněny na internetových stránkách „Evropa“⁶ a v únoru 2008 proběhla otevřená konference⁷ s cílem posoudit doporučení studie a uvedené připomínky.

Následně bylo rozhodnuto o předložení bílé knihy, která potvrdí míru shody, pokud jde o možné návrhy politických řešení a specifických opatření, která mají evropskou normalizační politiku v oblasti IKT lépe přizpůsobit potřebám průmyslu a společnosti.

3

http://www.eu2006.fi/news_and_documents/conclusions/vko50/en_GB/1165932111543/_files/76410530393686600/default/92107.pdf

4 Sdělení: Prostor svobody, bezpečnosti a práva ve službách občanům KOM(2009) 262.

5 http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/piper/full_report.pdf

6 http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/piper_en.htm

7 http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/cf2008_en.htm

Evropská normalizační politika v oblasti IKT by sice měla i nadále vycházet ze zásad dobrovolné normalizace řízené trhem, technologické neutrality a spravedlivého vyvážení zájmů, prioritními pro zlepšení současného systému ale zůstávají tyto úkoly:

- zavést normalizační politiku v oblasti IKT, která bude odpovídat celosvětovému dynamickému vývoji a požadavkům odvětví IKT a která bude odrážet potřeby infrastruktury a oblastí aplikace;
- umožnit integrovanější přístup, pokud jde o normalizaci v oblasti IKT, a použití norem a specifikací IKT;
- podpořit konkurenceschopnost průmyslu a spravedlivou hospodářskou soutěž podporou provádění norem a specifikací;
- posílit spolupráci v rámci rozvoje norem pro oblast IKT, a to jak v celoevropském, tak v celosvětovém měřítku.

2. KLÍČOVÉ ASPEKTY MODERNIZACE NORMALIZACE IKT V EU

2.1. Charakteristiky norem IKT v rámci právních předpisů a politik EU

Má-li se usnadnit používání nejlepších dostupných norem na podporu právních předpisů a politik EU, je nezbytné prostřednictvím seznamu charakteristik stanovit požadavky na takové normy a s nimi spojené normalizační procesy. Tyto charakteristiky zajišťují dodržování cílů veřejné politiky a zohlednění potřeb společnosti. Seznam charakteristik bude však možná zapotřebí dále vyjasnit, zejména pokud jde o politiky týkající se práva duševního vlastnictví, aby se zohlednily nové přístupy v rozvoji softwaru, jako např. software s otevřeným zdrojovým kódem (open source model).

Jako základ pro seznam charakteristik se navrhuje použít kritéria vyvinutá v rámci WTO pro mezinárodní normalizační organizace. Těsné spojení mezi kritérii WTO a charakteristikami, z nichž vychází evropská normalizační politika v oblasti IKT, podpoří volný obchod s vyhovujícími produkty, službami a aplikacemi a podobná kritéria by měli ve svém přístupu k normalizaci uplatnit i naši obchodní partneři.

Navrhuje se, aby se v rámci normalizačních procesů vždy dodržovaly následující charakteristiky, které již dodržují evropské normalizační organizace, jakož i některá fóra a konsorcia:

- (1) Otevřenost: Proces rozvoje norem probíhá v rámci neziskových organizací na základě otevřeného rozhodování přístupného všem zainteresovaným stranám. Otevřený normalizační proces se řídí kategoriemi příslušných zúčastněných stran a odráží se v něm požadavky uživatelů.
- (2) Konsensus: Normalizační proces je společný a založený na konsensu. Proces nezvýhodňuje žádnou konkrétní zúčastněnou stranu.
- (3) Vyváženost: Normalizační proces je v jakékoli fázi rozvoje a rozhodování přístupný příslušným zúčastněným stranám. Žádoucí je účast všech zainteresovaných kategorií zúčastněných stran, aby se dosáhlo vyváženosti.

- (4) Transparentnost: Normalizační proces je přístupný všem zainteresovaným stranám a veškeré informace týkající se technických debat a rozhodování se archivují a označují. Informace o (nových) normalizačních činnostech se rozšiřují vhodnými a přístupnými prostředky. Připomínky zainteresovaných stran se berou v úvahu a odpovídá se na ně.

Samotné normy by navíc měly odrážet tyto charakteristiky:

- (1) Zachovávání: Dlouhodobě je zajištěna pokračující podpora a zachovávání zveřejněných norem, včetně jejich rychlého přizpůsobení novému vývoji, který prověří jejich potřebnost, účinnost a interoperabilitu.
- (2) Dostupnost: Výsledné normy jsou veřejně dostupné k provádění a použití za přiměřených podmínek (mimo jiné za přiměřený poplatek či zdarma).
- (3) Práva duševního vlastnictví: Práva duševního vlastnictví nezbytná k provádění norem jsou žadatelům udělována na (spravedlivém) přiměřeném a nediskriminačním základě (zásady (F)RAND)⁸, což zahrnuje, dle požadavků držitele práv duševního vlastnictví, i bezplatné povolení k využívání duševního vlastnictví.
- (4) Relevantnost: Normy jsou účinné a relevantní. Normy musí odpovídat potřebám trhu a regulačním požadavkům, zejména jsou-li uvedené požadavky vyjádřeny v pověřeních k vypracování norem.
- (5) Neutralita a stabilita: Normy by pokud možno měly být zaměřeny na výkon spíše než na konstrukční nebo popisné charakteristiky. Neměly by narušovat (celosvětový) trh a měly by prováděcím subjektům zajišťovat možnost posilovat na jejich základě konkurenceschopnost a inovace. Navíc, má-li být posílena jejich stabilita, měly by normy vycházet z pokročilého vědeckého a technologického vývoje.
- (6) Kvalita: Kvalita a míra podrobnosti postačují k tomu, aby se umožnil rozvoj různých konkurenčních verzí interoperabilních produktů a služeb. Normalizovaná rozhraní neskrývá, ani neřídí nikdo jiný než normalizační orgány.

(a) Komise navrhuje , aby tyto charakteristiky byly zahrnuty do budoucí normalizační politiky pro oblast IKT.
--

2.2. Použití norem IKT v oblasti veřejných zakázek

Odkazování na normy v rámci veřejných zakázek může být důležitým prostředkem podpory inovací za současného poskytnutí potřebných nástrojů veřejným orgánům, aby mohly plnit své úkoly, zejména v rámci rozhodujících trhů⁹, jako je např. elektronické zdraví (e-health).

Veřejné zakázky musí být v souladu se směrnicí 2004/18/ES¹⁰, která rozlišuje mezi formálními normami a ostatními technickými specifikacemi, v souvislosti s nimiž se navíc vyžaduje popis funkčních požadavků. Kromě toho se zde požaduje používání specifikací,

⁸ Tato zásada spočívá v tom, že všechny strany souhlasí s udělením povolení k využívání duševního vlastnictví obsaženého v příslušných normách za spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek komukoli, kdo chce uvedenou normu provádět. Vlastní licenční dohoda se uzavírá mezi příslušnými vlastníky duševního vlastnictví a těmi, kdo chtějí provádět uvedenou normu.

⁹ Sdělení: Iniciativa rozhodujících trhů pro Evropu – KOM(2007) 860.

¹⁰ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114.

kteřé jsou neutřální z hlediska technologií, aby bylo možné předkládat nabídky odrážející rozmanitost technických řešení. V případě, že veřejné orgány ve svých technických specifikacích odkazují na technické normy, měly by uvést i to, zda uchazečům umožní prokázat, že jejich nabídka splňuje specifikace, i není-li v souladu s technickou normou, na kterou se odkazuje.

Při získávání služeb a produktů IKT však mohou převážít i další požadavky. Veřejné orgány musí být schopné vymezit své strategie a architektury IKT, včetně interoperability mezi organizacemi, a budou se snažit získat systémy/služby a produkty IKT nebo jejich části, které splňují jejich požadavky.

V rozhodnutí Rady 87/95/ES, kterým se stanoví současná politika EU v oblasti normalizace IKT, se uznávají specifické aspekty oblasti IKT, přičemž cílem uvedeného rozhodnutí je poskytnout pokyny pro veřejné zakázky v oblasti získávání systémů IKT. Důraz se zde klade na význam interoperability a v zájmu dosažení tohoto cíle se vyzývá k odkazování na funkční normy. Uvedené rozhodnutí zahrnuje i ustanovení, podle nějž lze v odůvodněných případech od tohoto pravidla upustit. Rozhodnutí Rady 87/95/ES je však zastaralé, protože se zaměřuje na produkty, a ne na pojem služby a aplikace v takovém významu, v jakém se používá dnes. Toto rozhodnutí by proto bylo zapotřebí aktualizovat tak, aby veřejným orgánům poskytlo normy a specifikace odpovídající potřebám dneška, pokud jde o veřejné zakázky v oblasti získávání služeb a aplikací IKT.

Prvořadým cílem bude, aby normy a specifikace vztahující se na rozhraní mezi organizacemi nebo mezi systémy a službami IKT odpovídaly specifickým provozním potřebám veřejných orgánů, tedy aby prováděly jejich strategie a architektury IKT. V případě potřeby by taková rozhraní měla být vymezitelná s odkazem na technologie, tj. normy nebo specifikace neutřální z hlediska produktů a dodavatelů, které mohou uplatnit různí dodavatelé, přičemž je zapotřebí zohlednit i to, že při naplňování těchto potřeb je nezbytná flexibilita. Tím se zajistí účinná hospodářská soutěž mezi uchazeči, a tedy i nižší ceny, a výsledné systémy IKT budou s vyšší pravděpodobností interoperabilní s existujícími a budoucími systémy, které využívají jiné veřejné orgány nebo soukromé osoby či společnosti.

(b) Komise navrhuje aktualizovat ustanovení o veřejných zakázkách uvedená v rozhodnutí Rady 87/95/ES tak, aby veřejné orgány mohly jednodušeji získávat služby, aplikace a produkty IKT, které splňují jejich specifické požadavky, a zejména požadavky na přiměřenou úroveň interoperability.   (c) Komise navrhuje vyjasnit, že pokud se normalizovaná rozhraní vymezují v kontextu strategií a architektur IKT a rámců interoperability, může být jejich zavedení do praxe stanoveno jako podmínka v rámci postupů zadávání veřejných zakázek, za předpokladu, že se přitom uplatní zásady otevřenosti, spravedlivosti, objektivnosti a nediskriminace a směrnice o veřejných zakázkách.

2.3. Podpora synergií mezi výzkumem, inovacemi a normalizací v oblasti IKT

Mnohé projekty v oblasti výzkumu a vývoje IKT přinášejí velmi významné výzkumné výsledky. Tyto výsledky se však často nedostatečně převádějí do konkrétních aplikací, jež by bylo možné v pozdější fázi obchodně využít. Jedním z významných způsobů podpory převádění výsledků výzkumu do praktického použití jsou normy.

Zdá se, že iniciativy zaměřené na lepší propojení normalizace IKT a výzkumu a vývoje v oblasti IKT jsou neúčinnější, když se rozvíjejí ve fázi plánování výzkumu a nikoli až ve fázi realizace konkrétního výzkumného projektu. Možnost normalizace je proto zapotřebí brát v úvahu již v první fázi výzkumu a měla by být nedílnou součástí strategických plánů výzkumu vytvářených evropskými technologickými platformami.

- (d) **Komise navrhuje** provádět pravidelné konzultace se zúčastněnými stranami z oblasti normalizace a výzkumu, zejména s evropskými technologickými platformami, aby se zajistil co nejučinnější přínos příslušných evropských iniciativ v oblasti výzkumu pro činnosti v oblasti normalizace IKT.
- (e) **Komise navrhuje**, aby normalizační subjekty v případě potřeby přizpůsobily svoje postupy tak, aby zajistily, že příspěvky výzkumných organizací, konsorcií a projektů usnadní včasné vypracování norem pro IKT.
- (f) **Komise navrhuje**, aby členské státy zvážily podobný přístup k veškerým iniciativám v oblasti výzkumu a vývoje IKT na vnitrostátní úrovni.

2.4. Práva duševního vlastnictví v normách týkajících se IKT

V současném světě vyznačujícím se stále větší propojeností získává interoperabilita IKT rozhodující význam, a to zejména interoperabilita softwarových programů. Proto hrají při normalizaci důležitou roli práva duševního vlastnictví zajišťující dodržování vlastnických práv k technickým řešením nezbytným pro zajištění interoperability¹¹.

Evropská politika v oblasti normalizace obecně umožňuje, aby byly do norem zahrnuty i technologie chráněné právy duševního vlastnictví. V předpisech EU týkajících se hospodářské soutěže se ale stanoví, že vytváření norem by nemělo vést k omezování hospodářské soutěže a mělo by vycházet z nediskriminačních, otevřených a transparentních postupů.¹² Normy, které jsou k dispozici bez jakýchkoli podmínek a které mohou provádět všechny zúčastněné strany, umožňují efektivní hospodářskou soutěž.

Normalizační organizace uplatňují množství různých politik v oblasti práv duševního vlastnictví, které jsou přizpůsobené konkrétním okolnostem. Zdá se, že zejména v případě normalizace softwarových programů se v zájmu podpory požadavků na interoperabilitu uplatňuje specifický přístup. Tyto rozdíly však samy o sobě nepředstavují problém, pokud se práva duševního vlastnictví vztahující se k dané normě v tomto procesu náležitě zohlední a pokud jsou politiky v souladu s předpisy o hospodářské soutěži. Politiky v oblasti vytváření norem by kromě toho měly být spolehlivé, předvídatelné, transparentní a účinné. Měly by umožňovat hospodářskou soutěž a usnadňovat inovace produktů. Významným předpokladem provádění účinných politik v oblasti práv duševního vlastnictví je otevřenost a jednoduchý přístup k procesům normalizace, jakož i dostupnost norem pro všechny zainteresované strany.

Zdá se, že zúčastněné strany působící v komunikačním pododvětví odvětví IKT jsou celkově spokojené s přístupem zásad (F)FRAND uplatňovaným při udělování licencí k důležitému duševnímu vlastnictví v rámci norem. I v tomto případě ale může rostoucí složitost

¹¹ Viz Sdělení o právech k průmyslovému vlastnictví KOM(2008) 465, 16.7.2008.

¹² Viz Pokyny o použitelnosti článku 81 Smlouvy o ES na dohody o horizontální spolupráci (Úř. věst. C 3, 6.1.2001, s. 1). Každá normalizační organizace se těmito pokyny bude muset řídit. Touto bílou knihou není dotčeno uplatňování pravidel hospodářské soutěže ani horizontálních pokynů.

inovatívnych služeb a aplikací vést ke vzniku velkého počtu důležitých patentů, v důsledku čehož nastane složitá situace, a o to větší problémy v souvislosti s právy duševního vlastnictví zahrnutými v normách.

Ačkoli zásady (F)RAND mohou sloužit jako prostředek k zajištění spravedlivé rovnováhy mezi právy nabyvatelů licencí a poskytovatelů licencí, mnohé zúčastněné strany mají pocit, že je v této oblasti stále co zlepšovat, pokud jde o snížení složitosti a zlepšení předvídatelnosti procesu udělování licencí. Prostředkem ke zlepšení účinnosti udělování licencí na základě zásad (F)RAND může být postup, při němž se před přijetím normy předem stanoví nejrestriktivnější podmínky udělení licence, případně včetně (nejvyšších) sazeb licenčních poplatků, což umožní hospodářskou soutěž v oblasti technologií a ceny.

Většina zúčastněných stran z oblasti IT, zejména mezi výrobci a uživateli softwarových programů, se na druhé straně domnívá, že uspokojivější úroveň interoperability lze dosáhnout uplatňováním politik v oblasti práv duševního vlastnictví, které by se zjevně odlišovaly od přístupu (F)RAND. Několik fór a konsorcií, které se zabývají normalizací softwarových programů, proto uplatňuje odlišné přístupy k právům duševního vlastnictví. Některé z nich například požadují, aby se licence na využívání práv duševního vlastnictví zahrnutých v normách udělovaly bez nároku na licenční poplatky.

A nakonec, mnohé zúčastněné strany z řad malých a středních podniků, jakož i spotřebitelské organizace, podporují bezplatný přístup, a to zejména v případě norem, na něž se bude odkazovat v právních předpisech a politikách.

Je sice zřejmé, že se na mnohé aspekty zacházení s právy duševního vlastnictví vztahují politiky v jiných oblastech, avšak vzhledem k určitým aspektům normalizace IKT, která se zaměřuje na funkční normy a interoperabilitu, je zacházení s právy duševního vlastnictví v této oblasti mimořádně důležité a citlivé. Přitom je však třeba zachovat flexibilitu, aby se umožnila nenarušená hospodářská soutěž mezi jednotlivými obchodními modely, včetně stále populárnějšího softwaru s otevřeným zdrojovým kódem (open source model), na jehož používání a provádění se mohou vztahovat podmínky, které jsou velmi odlišné od licenčních poplatků v rámci (F)RAND.

- (g) **Komise navrhuje**, že by normalizační organizace v oblasti IKT byly při zohlednění práva hospodářské soutěže a dodržování práv duševního vlastnictví vlastníků měly:
- provádět jasné, transparentní a vyvážené politiky v oblasti práv duševního vlastnictví, které neupřednostňují jeden obchodní model před jinými a umožňují mezi nimi hospodářskou soutěž;
 - zajišťovat účinnost postupů zveřejňování práv duševního vlastnictví;
 - zvážit možnost stanovení nejrestriktivnějších licenčních podmínek, případně včetně (nejvyšších) licenčních poplatků, před přijetím normy jako potenciální způsob zajištění větší předvídatelnosti a transparentnosti.

2.5. Začleňování fór a konsorcií do procesu normalizace IKT

Evropská normalizační politika v současnosti omezuje možnost odkazování na normy v právních předpisech a politikách EU na normy vypracované evropskými normalizačními organizacemi. Tyto organizace však musí vykonávat úkoly a přijímat pracovní metody, v důsledku čehož pro ně může být obtížné reagovat na všechny vznikající požadavky na včasné vypracování norem v rychle se rozvíjejícím odvětví IKT. Ze studie a následného

procesu konzultací vyplynulo, že výrobní odvětví má tendenci soustředit vzácné vysoce odborné kompetence nezbytné pro normalizaci v mnoha složitých oblastech IKT do fór a konsorcií, které dokážou rychleji reagovat na požadavky trhu, pokud jde o záležitosti, jako je interoperabilita.

Fóra a konsorcia vypracovala mnoho důležitých norem pro IKT, zejména v oblastech, v nichž jsou jednoznačně odborně způsobilá specifická fóra a konsorcia, a nikoli evropské normalizační organizace. To platí v případě norem upravujících internetové protokoly vytvořené organizací IETF a pokyny v oblasti přístupu k webovým stránkám vytvořené organizací W3C. Je nesporné, že trh tyto normy akceptuje. Počet norem vypracovaných fóry a konsorcií výrobního odvětví, které mají přímý přístup k potřebným odborným zdrojům, neustále roste, přičemž se tyto normy často uplatňují v případě inovativních produktů a služeb. Evropská politika by měla využívat a těžit z potenciálu, který tato fóra a konsorcia nabízejí.

Očekává se, že lepší spolupráci s fóry a konsorcií v oblasti IKT, a zejména větší koordinací mezi nimi a formálními normalizačními organizacemi se sníží riziko fragmentace a zdvojování norem v oblasti IKT, jakož i rozporů mezi nimi. V případě služeb, které leží v ohnisku zájmu společnosti, jako je elektronická správa (e-government), elektronické podnikání (e-business) a elektronické zdravotnictví (e-health), je specifickým důvodem k obavám pomalé přijímání norem a fragmentované řešení. Úsilím o spolupráci a koordinaci se posílí interoperabilita, a tím i přijímání inovativních řešení ze strany trhu.

Při úsilí o větší využití práce fór a konsorcií by se měla zohlednit i skutečnost, že propojení norem s právními předpisy a politikami EU má kromě čistě dobrovolného charakteru samotných norem i rozměr veřejné politiky. To vysvětluje, proč je v případě odkazování na normy v právních předpisech tak důležitý výše uvedený seznam charakteristik.

Vzhledem k této skutečnosti a v návaznosti na užší spolupráci mezi formálními a neformálními normalizačními organizacemi by nejučinnějším způsobem zaplnění konkrétních mezer v normalizaci pro EU bylo přímé odkazování na normy fór a konsorcií v oblastech, kde jednoduše neexistuje riziko zdvojování rozsahu práce evropských normalizačních organizací nebo formálních mezinárodních normalizačních organizací.

Uznání norem vypracovaných fóry a konsorcií, jako jsou organizace IETF, W3C a OASIS, by celkově zjednodušilo spolupráci s významnými obchodními partnery, jako jsou USA, v otázkách normalizace IKT, přičemž by taková spolupráce mohla začít v rámci Transatlantické hospodářské rady.

Při potvrzování vhodnosti harmonizovaných norem v oblastech, na které se v současnosti vztahuje uvedený nový přístup, by veřejné orgány měly mít možnost, za předpokladu, že budou dodrženy správné podmínky, upustit od všeobecně platného pravidla odkazovat na formální normy evropských normalizačních organizací. Komise by pro tento účel mohla zavést vhodný postup, který by umožnil odkazovat v právních předpisech a politikách na normy konkrétních fór a konsorcií.

(h) **Komise navrhuje**, aby se umožnilo odkazovat v rámci příslušných právních předpisů a politik EU na normy specifických fór a konsorcií, budou-li normy a procesy daného fóra nebo konsorcia kladně posouzeny s ohledem na seznam charakteristik popsaných v kapitole 2.1.

(i) Komise navrhuje podporovat lepší spolupráci mezi fóry a konsorciemi a evropskými normalizačními organizacemi na základě procesu, jehož výsledkem by byly normy vydané evropskými normalizačními organizacemi.

2.6. Prohloubení dialogu a partnerství se zúčastněnými stranami

V rozhodnutí Rady 87/95/ES se stanoví zřízení výboru, skupiny vyšších úředníků pro normalizaci v oblasti informační technologie (dále jen „SOGITS“), který má Komisi pomáhat při řízení aktivit stanovených v rozhodnutí. Složení výboru je omezeno na zástupce členských států, ačkoli zástupci evropských normalizačních organizací mají status pozorovatelů a výbor může k diskusi o specifických otázkách přizvat odborníky. Širší aspekty v oblasti normalizace IKT, včetně určování priorit, využívání normalizační práce z jiných zdrojů, jakož i návaznost politiky v oblasti normalizace IKT a dalších politik, v nichž se využívají normy pro IKT, ale do značné míry rámec působnosti SOGITS překračují. Výbor proto v minulosti dosáhl jen omezených výsledků.

Komise se domnívá, že SOGITS by měl být nahrazen platformou zastupující všechny příslušné zúčastněné strany. Taková platforma by měla zajistit ucelenější, transparentnější a jednotnější politiku v oblasti IKT, a tím podpořit rozvoj vysoce kvalitních norem v oblasti IKT. Kromě toho by měla Komisi a členským státům poskytovat odborné poradenství v otázkách týkajících se politiky v oblasti normalizace IKT a jejího provádění, jako je:

- poskytování poradenství v rámci ročního pracovního programu Komise v oblasti normalizace IKT a jeho priorit;
- včasné stanovení potřeb v oblasti normalizace IKT v zájmu podpory nových právních rámců a politik EU;
- debaty o možných pověřeních pro evropské normalizační organizace a další organizace zapojené do rozvoje specifikací pro IKT;
- monitorování a přezkum záležitostí souvisejících s normalizací IKT v zájmu podpory nových právních rámců a politik EU po dobu jejich provádění;
- posouzení uplatňování seznamu charakteristik vzhledem k procesům a normám fór a konsorcií;
- určení příslušných fór a konsorcií a vymezení jejich úlohy za účelem lepšího začlenění jejich práce do evropské normalizace IKT;
- shromažďování informací o pracovních programech zúčastněných organizací a případně o normalizačních aktivitách souvisejících s IKT na vnitrostátní úrovni.

Tento dialog by měl členským státům a Komisi umožnit diskusi o otázkách, které spadají do jejich specifické oblasti odpovědnosti, a současně by měl umožnit i debatu se širší skupinou zúčastněných stran z řad normalizačních organizací, včetně fór a konsorcií, průmyslu, malých a středních podniků, spotřebitelů atd.

Platformu zúčastněných stran by měla navíc doplnit struktura vycházející ze současného výboru pro normy IKT (dále jen „ICTSB“), jež bude koordinovat normalizační aktivity evropských normalizačních organizací, fór a konsorcií v návaznosti na směřování vlastní politiky. Hlavní úlohou ICTSB bude monitorovat a koordinovat normalizační činnosti příslušných normalizačních organizací s ohledem na politické priority stanovené platformou zúčastněných stran.

- (j) **Komise navrhuje** vytvořit stálou platformu pro politiku v oblasti normalizace IKT, jejímiž členy bude vícero zúčastněných stran (s větším počtem členů, než měl výbor SOGITS sestávající ze zástupců členských států, zřízený rozhodnutím Rady 87/95/ES) a jejíž úkolem bude poskytovat Komisi poradenství ve všech otázkách souvisejících s evropskou politikou v oblasti normalizace IKT a jejím účinným prováděním.
- (k) **Komise navrhuje** vyzvat evropské normalizační organizace a další organizace zapojené do rozvoje norem v oblasti IKT, aby v zájmu zefektivnění současného výboru ICTSB přezkoumaly jeho funkci a složení.

3. DALŠÍ KROKY

Zveřejněním této bílé knihy Komise vyzývá všechny zainteresované strany, aby předložily svoje připomínky, a to zejména k návrhům dalších opatření. Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, zaměřují se tyto návrhy na možná nelegislativní opatření a opatření, která lze provést aktualizací rozhodnutí Rady 87/95/ES.

Současně s tím byl nedávno zahájen rozsáhlý přezkum současného evropského normalizačního systému. Komise pověřila nezávislou skupinu odborníků, aby do konce roku 2009 vypracovala strategická doporučení pro přezkum celého evropského normalizačního systému. Uvedená skupina odborníků při své práci zohlední návrhy týkající se politiky v oblasti normalizace IKT nastíněné v této bílé knize.

Na základě výsledků probíhajícího přezkumu celkové politiky a po veřejných konzultacích provedených na základě této bílé knihy zamýšlí Komise předložit v roce 2010 všechny potřebné návrhy politik a právních předpisů.

Komise vybízí k předkládání připomínek k této bílé knize a zejména k návrhům uvedeným v rámečku. Připomínky lze zasílat do 15. září 2009, a to pokud možno prostřednictvím internetové stránky „Your Voice in Europe“ http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm#open, e-mailem na adresu: ENTR-ICT-STANDARDISATION@ec.europa.eu

nebo poštovní zásilkou na adresu Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise:

Modernising ICT Standardisation Policy in the EU: the Way Forward (ENTR/D/4)
European Commission – BREY 6/60
1049 Brussels
BELGIE

Neodpovídáte-li za sebe jako za soukromou osobu, uveďte prosím název a charakter organizace, kterou zastupujete. Společnosti předkládající připomínky by kromě toho měly poskytnout i údaje o své velikosti z hlediska počtu zaměstnanců a měly by uvést, zda jsou primárně poskytovateli produktů IKT, služeb IKT nebo uživateli produktů a služeb IKT.

Generální ředitelství pro podniky a průmysl příspěvky zveřejní na internetové stránce (http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/ict_index_en.htm). Přečtěte si prosím zvláštní prohlášení o ochraně osobních údajů připojené ke konzultačnímu materiálu, abyste věděli, jak bude nakládáno s vašimi osobními údaji a připomínkami. Profesní organizace se

vyzývají k registraci v rejstříku zástupců zájmových skupin Evropské komise (<http://ec.europa.eu/transparency/regrin/>) zřízenému v rámci Evropské iniciativy pro transparentnost s cílem informovat Komisi a širokou veřejnost o cílech, financování a strukturách zástupců zájmových skupin.